

1991

DNES ?!

JH Lechtina

VÁCLAV KLAUS
Pokládá lidstvo reform-
ní lavky zahájené čs. vládou
za neuvěřitelné?
Lidště je považují za neuvěřit-
elné. Jakékoliv sjednocené
ne. Jakékoliv sjednocené
ekonomické a ekono-
mické situace v Československu
v Sovětském svazu je zavádějící.
Síly, které stojí za ekono-
mickou reformou v ČSR, jsou
podobné skupině v Sovětském
svazu. Mnohem větší strach
svojí politické a ekonomické
destabilizace Sovětského
svazu, která nutně musí mít
negativní dopad na naše hospo-
darství. V této chvíli, kdy
přijímá k dispozici jen málo přes-
ných a ověřených informací o
stavu v SSSR, jsem dostal na
něj nejnegativnější prognózy vývoje
sovětské ekonomiky, zpracov-
vané ještě před posledním zvr-
ácením v SSSR. Tyto materiály
přeložili například pokles
sovětského dovozu o čtyřicet
procent, což by značně ztížilo
stavbu nových našich podniků.
Předpokládá se rovněž
výrazný pokles těžby ropy, kdy
oproti roku 1989, ve výši
650 milionů tun se letos počítá
s méně než 500 miliony tun.
Sovětský svaz vyvezl letos asi
jenom 500 milionů tun ropy,
což je rekord. Je bychom
dosáhli obvyklých 16 milionů
tun, je zcela nerealistické. Tato
jít tak skromnější situace se
může samostatně ještě zkom-
plikovat právě v důsledku jak-
koliv další politické destabi-
lizace sovětské ekonomiky.

Ekonomika a finance
(rozhovor s J. Tošovským)
str. 3

Kdo je kdo
v sovětském převratu
str. 4

Opilcův sprint
v Dunajské Středě
str. 7

mladá fronta **DNES**

ZPRAVODAJSKÝ LIST ÚTERÝ 20. SRPNA 1991 • ČÍSLO 193 • ROČNÍK II • 2,50 Kčs • PRAŽSKÉ VYDÁNÍ

GORBAČOV SVRŽEN, STUDENÁ SPRCHA Z MOSKVY
DEN, KTERÝ OTŘÁSL SVĚTEM

V SSSR PRAVICOVÝ PŘEVRAZ • KLUKA "JESTŘABŮ" V ČELE S JANAJEVEM • VYHLÁŠEN VÝJIMEČNÝ STAV • GORBAČOV ÚDAJNĚ NEMOGEN, ALE MOŽNÁ SE PRY VRÁTÍ • JELCIN VYZYVÁ K OBČANSKÉ NEPOSLUŠNOSTI • TISÍCOVÉ DEMONSTRACE V MOSKVĚ • ARMÁDA V ULICÍCH • STŘELBA ZATÍM DO VZDUCHU • NAPĚTÍ V POBALTÍ

REAKCE NA PUČ
USA NEPODPORÍ REŽIM POSTAVENÝ NA KGB

Zpráva o převratu v SSSR a svržení Michaila Gorbačova překvapila celý svět. Již první reakce, jakkoli kvůli nedostatku informací opatrně formulované, jsou plně znepokojení a obav.

Washington - Za protisovětství, který může mít vážné důsledky pro SSSR i pro svět, oznámil včera převrat v Sovětském svazu americký prezident George Bush. Na tiskové konferenci v letovisku Kennebunkport ve státě Maine dále zdůraznil, že Spojené státy nebudou přijímat žádnou formu spolupráce s režimem, dokud se přesně neukáže, od skutečně jde. Jednoznačně vyjádřil

Lidé proti tankům

Mezinárodní leviště Sermetovo fungovalo včera odpoledne zcela normálně, teprve na hranicích Moskvy stála obrněná vozidla. Ale i když přítomnost mnoha milicionářů jakoby se zdálo, že život jezdů lidí stále přicházejí ze všech stran. Hrozí tankistům pěšáci, má-
vají ruskými národními prapory a štandami jména Jelcin.

Ti odvíjející se pak vrhají do cesty koloně a tank jedoucích uprostřed je donucen zastavit. První polovina kolony odjíždí, zbylých 15 tanků je okamžitě obklopuje lidmi. Křičí na tankisty a ptají se jich, komu přisáhali, jestli vědí, jak se přehodí, nebo svému národu. Připomíná to záběry ze srpna 68 v Praze.

Tankisté nasazují přilby a berou si do rukou samopaly. Jenže to už jsou tanky obsazené lidmi a každý přívaz a nádrž řemesl by znamenal nepřátelský záměr.

JH DOUBRAVA

Vlnobití na burzách
DOLAR V REAKCI NA GORBAČOVŮV ODCHOD V ASI POSÍLIL

Cony akcií v Tokiu a na asijském kontinentu po zprávě o uvolnění Michaila Gorbačova z funkce průdce poklesly, rovněž se výrazně zvýšil kurs amerického dolaru proti japonskému jenu. Trhy byly zaplaveny nákupními dolary, které investoři v dobách krize považují za bezpečné útočiště, napsala agentura AP. Dolar se v Tokiu včera brzo otočil, napsala agentura AP. Dolar se v Tokiu včera brzo otočil, napsala agentura AP. Dolar se v Tokiu včera brzo otočil, napsala agentura AP.

Varování turistům

"Politický azyž? Vždyť nás nikdo nikde nechce!" řekli nám včera na pražském Hlavním nádraží mezi námi se sobě tři sovětské turistiky. Byly překvapeny o svržení Gorbačova se teprve pomalu dozvívaly. Zaskočeny naším dotazem však ihned přemýšlely o telefonickém zkontaktování svých rodin v Sovětském svazu.

Vlnu sovětských emigrantů lze v současné situaci na naší východní hranici očekávat. Nicméně u závěr jediného silnějšího přechodu na hranici se Sovětským svazem ve Vyšném Německém panoval včera odpoledne normální provoz. Do včerejších čtyř hodin odpoledne nedošlo na 96kilometrovém úseku hranice se Sovětským svazem k žádnému násilnému narušení. "Jsem připraven i na velmi vyplatě okamžiky při všeobecně očekávaném náporu běženců," sdělil nám náčelník Správy ochrany státních hranic v Košicích Miroslav Surovátka. "Nemáme však žádné signály, že by se případní utěčenec blízko hranice houfovali." Ani od sovětských úřadů zatím nepřišly zprávy či omezení vjezdu sovětských občanů.

Elektřina dražší o 70 %
ROZHAZOVÁNÍ PŘEBYTKŮ ROZPOČTŮ SKONČILO

Praha (vm) - Cena elektrické energie pro maloodběratele se od října zvýší o 70 procent. Tento kompromis byl včera dosažen na zasedání federální finanční rady. V přepočtu na jednoho občana to bude znamenat průměrné zvýšení poplatku o 26 korun. Federální ministr financí Václav Klaus to komentoval slovy, že "všude ve světě je cena pro maloodběr vyšší než pro velkoobdobu." U nás občan zatím platí jen 35 procent ceny pro velkoobdobu a to zdražení to bude pouze 59 procent. Ministr Klaus oznámil přijaté rozhodnutí za "sociální kompromis".

Nepropadejme iluzím
PREZIDENT VÁCLAV HAVEL K UDÁLOSTEM V SSSR

"Poslední události v Sovětském svazu v nás nemohou nevyvolat vzpomínky na smutné historické události z doby před více než dvaceti lety, k nimž došlo právě v těchto letních dnech. I z tohoto důvodu nemůžeme brát poslední vývoj v Sovětském svazu na lehkou váhu a propadat nějakým iluzím," prohlásil na včerejším брифингу na Pražském hradě prezident Václav Havel a pokračoval:

"Jsem přesvědčen, že s našimi přáteli v Evropě i ve světě. Během posledních 18 měsíců jsme pro takovou spolupráci položili dobré základy. Není žádný důvod ke znepokojení. Znepokojení bychom mohli být jen tehdy, pokud bychom plně nepochopili význam a dosah těchto událostí. Všichni bychom se nad nimi měli zalozovat a vyvodit z nich důležité, Já osobně jsem připraven, opřen o vaši důvěru, učinit vše, co je mojí povinností."

GORBAČOV SVRŽEN, STUDENÁ SPRCHA Z MOSKVY
DEN, KTERÝ OTŘÁSL SVĚTEM

V SSSR PRAVICOVÝ PŘEVRAZ • KLUKA "JESTŘABŮ" V ČELE S JANAJEVEM • VYHLÁŠEN VÝJIMEČNÝ STAV • GORBAČOV ÚDAJNĚ NEMOGEN, ALE MOŽNÁ SE PRY VRÁTÍ • JELCIN VYZYVÁ K OBČANSKÉ NEPOSLUŠNOSTI • TISÍCOVÉ DEMONSTRACE V MOSKVĚ • ARMÁDA V ULICÍCH • STŘELBA ZATÍM DO VZDUCHU • NAPĚTÍ V POBALTÍ

KLUCÍČÍ ŽENA před obrněným vozidlem ob-
sponým lidmi znázorňuje prsty symbolicky
tritéství a přitom se modlí za svobodu lidí
v Rusku. Snímek byl pořízen včera ráno
před budovou Ruské federace v Moskvě.
FOTO: ČTK/AP

Varování turistům

"Politický azyž? Vždyť nás nikdo nikde nechce!" řekli nám včera na pražském Hlavním nádraží mezi námi se sobě tři sovětské turistiky. Byly překvapeny o svržení Gorbačova se teprve pomalu dozvívaly. Zaskočeny naším dotazem však ihned přemýšlely o telefonickém zkontaktování svých rodin v Sovětském svazu.

Vlnu sovětských emigrantů lze v současné situaci na naší východní hranici očekávat. Nicméně u závěr jediného silnějšího přechodu na hranici se Sovětským svazem ve Vyšném Německém panoval včera odpoledne normální provoz. Do včerejších čtyř hodin odpoledne nedošlo na 96kilometrovém úseku hranice se Sovětským svazem k žádnému násilnému narušení. "Jsem připraven i na velmi vyplatě okamžiky při všeobecně očekávaném náporu běženců," sdělil nám náčelník Správy ochrany státních hranic v Košicích Miroslav Surovátka. "Nemáme však žádné signály, že by se případní utěčenec blízko hranice houfovali." Ani od sovětských úřadů zatím nepřišly zprávy či omezení vjezdu sovětských občanů.

Elektřina dražší o 70 %
ROZHAZOVÁNÍ PŘEBYTKŮ ROZPOČTŮ SKONČILO

Praha (vm) - Cena elektrické energie pro maloodběratele se od října zvýší o 70 procent. Tento kompromis byl včera dosažen na zasedání federální finanční rady. V přepočtu na jednoho občana to bude znamenat průměrné zvýšení poplatku o 26 korun. Federální ministr financí Václav Klaus to komentoval slovy, že "všude ve světě je cena pro maloodběr vyšší než pro velkoobdobu." U nás občan zatím platí jen 35 procent ceny pro velkoobdobu a to zdražení to bude pouze 59 procent. Ministr Klaus oznámil přijaté rozhodnutí za "sociální kompromis".

Nepropadejme iluzím
PREZIDENT VÁCLAV HAVEL K UDÁLOSTEM V SSSR

"Poslední události v Sovětském svazu v nás nemohou nevyvolat vzpomínky na smutné historické události z doby před více než dvaceti lety, k nimž došlo právě v těchto letních dnech. I z tohoto důvodu nemůžeme brát poslední vývoj v Sovětském svazu na lehkou váhu a propadat nějakým iluzím," prohlásil na včerejším брифингу na Pražském hradě prezident Václav Havel a pokračoval:

"Jsem přesvědčen, že s našimi přáteli v Evropě i ve světě. Během posledních 18 měsíců jsme pro takovou spolupráci položili dobré základy. Není žádný důvod ke znepokojení. Znepokojení bychom mohli být jen tehdy, pokud bychom plně nepochopili význam a dosah těchto událostí. Všichni bychom se nad nimi měli zalozovat a vyvodit z nich důležité, Já osobně jsem připraven, opřen o vaši důvěru, učinit vše, co je mojí povinností."

Vlnobití na burzách
DOLAR V REAKCI NA GORBAČOVŮV ODCHOD V ASI POSÍLIL

Cony akcií v Tokiu a na asijském kontinentu po zprávě o uvolnění Michaila Gorbačova z funkce průdce poklesly, rovněž se výrazně zvýšil kurs amerického dolaru proti japonskému jenu. Trhy byly zaplaveny nákupními dolary, které investoři v dobách krize považují za bezpečné útočiště, napsala agentura AP. Dolar se v Tokiu včera brzo otočil, napsala agentura AP. Dolar se v Tokiu včera brzo otočil, napsala agentura AP.

Varování turistům

"Politický azyž? Vždyť nás nikdo nikde nechce!" řekli nám včera na pražském Hlavním nádraží mezi námi se sobě tři sovětské turistiky. Byly překvapeny o svržení Gorbačova se teprve pomalu dozvívaly. Zaskočeny naším dotazem však ihned přemýšlely o telefonickém zkontaktování svých rodin v Sovětském svazu.

Vlnu sovětských emigrantů lze v současné situaci na naší východní hranici očekávat. Nicméně u závěr jediného silnějšího přechodu na hranici se Sovětským svazem ve Vyšném Německém panoval včera odpoledne normální provoz. Do včerejších čtyř hodin odpoledne nedošlo na 96kilometrovém úseku hranice se Sovětským svazem k žádnému násilnému narušení. "Jsem připraven i na velmi vyplatě okamžiky při všeobecně očekávaném náporu běženců," sdělil nám náčelník Správy ochrany státních hranic v Košicích Miroslav Surovátka. "Nemáme však žádné signály, že by se případní utěčenec blízko hranice houfovali." Ani od sovětských úřadů zatím nepřišly zprávy či omezení vjezdu sovětských občanů.

Elektřina dražší o 70 %
ROZHAZOVÁNÍ PŘEBYTKŮ ROZPOČTŮ SKONČILO

Praha (vm) - Cena elektrické energie pro maloodběratele se od října zvýší o 70 procent. Tento kompromis byl včera dosažen na zasedání federální finanční rady. V přepočtu na jednoho občana to bude znamenat průměrné zvýšení poplatku o 26 korun. Federální ministr financí Václav Klaus to komentoval slovy, že "všude ve světě je cena pro maloodběr vyšší než pro velkoobdobu." U nás občan zatím platí jen 35 procent ceny pro velkoobdobu a to zdražení to bude pouze 59 procent. Ministr Klaus oznámil přijaté rozhodnutí za "sociální kompromis".

LIDOVÉ NOVINY

ČÍSLO 193 ● ROČNÍK IV

20. SRPNA 1991

UTERÝ

Drama světové dimenze začalo. A spřen se zase zbarví do ruda. Zatčený prezident Michail Gorbačov zajistí přemítá o tom, kde udělat základní chyby, které usadily pře-

Vykolejená perestrojka

o třetí atomových pun na raketách globálního dosahu. Nomenklatura si zase nemůže přestat přisluhovat hlavní domácí problém: na tento týden naplánovaný začátek podpisu NSS (Nové svazové smlouvy). Převrat přichází včas, aby se pokus o změnu radikální státoprávní změny. NSS měla svazové republiky natolik posílit, že vstoupí do republiky, než se nejmenší o 70 procent byrokraticky.

Psychicky otlásto širokou frontou všech, kterým reformní linie slápnou na kůži oka, avšak i vševládajících porad republikami samými bez centra. Označovalo se to za schizky „15 + 0“ - a nikdo se tu označovalo „mało pravomocní, ba prakticky „porozovateľská“ účast centra.

Puštěné, kteří v první zprávě omlouvali sesazení Gorbačova jeho zdravotním stavem, ta kteří v pozdějších zprávách o jeho zatčení se o tomto zdravotním stavu vůbec nezmínili) v provolání k sovětské veřejnosti říká jasně, co chtějí: zachovat SSSR beze změny. Reformní snahy jsou podle nich „ve slepé uličce“. Ve skutečnosti je to spíše rozchodem vlády perestrojky byl nyní vyvolán.

„Ještě bude států, že se stává stívá očička, na kterou nikdo nemá jasnou zřetelnou odpověď. Především proto, že jako míra svobody demokratická opozice větší přivřecím totalitní moci. A postup nových vládních zase umění přesnější definovat, kdo jsou ti „ONI“. Teď to dosud není jasné. Ano, chtějí jednotný stát se silnou centrální vládou. Ale v moskenském seskupení, je převládá moc, jsou v nemalé míře i ti, kteří nepochybují o nutnosti hospodářských reform. Nemusí se mýlit ten, kdo spolu se mnou se obává série tragických, siláckých překvapení s otevřeným koncem. Ještě nikdy nebyl Sovětský svaz tak blízko občanské válce jako nyní. A krize může být velmi vidět a dlouhodobá. Snažt se řešení na obzoru nejsou.

IAN PETRÁNEK

BRIEFINGU NA HRADĚ DOMINOVALA SITUACE V SSSR

Zdroj jistoty je doma

PRAGA (jaš) - „Naše mezinárodní postavení je pevné a proces radikální politické a hospodářské transformace nelze zvrátit. Naše země je dnes nedílnou součástí Evropy a s Evropou je spojena i její bezpečnost.“

Zadržal včera na prvním briefingu po dovolené prezident Václav Havel. Setkání s novináři dominovala situace v Sovětském svazu. Prezident, vycházející z dostupných informací, je přesvědčen, že v SSSR do-

Včera, 23.30

V Moskvě byl zveřejněn výnos ruského prezidenta B. Jelcina v němž se uvádí, že členové vojenské jiny se dopustili nehorázných zločinů, zradě vlastní a ústavy. Prezident RSFSR ukládá všem státním předním, aby postupovali ústavně a v duchu. Jako prezident Ruska slíbil B. Jelcin „ochranu a morální podporu všem občanům“.

Podle některých moskevských zdrojů lze toto sdělení interpretovat i jako výzvu k „fyzickému odporu“ proti státnímu výboru pro výjimečný stav.

J. ŠTĚTINA, Moskva
bývalý ruského parlamentu

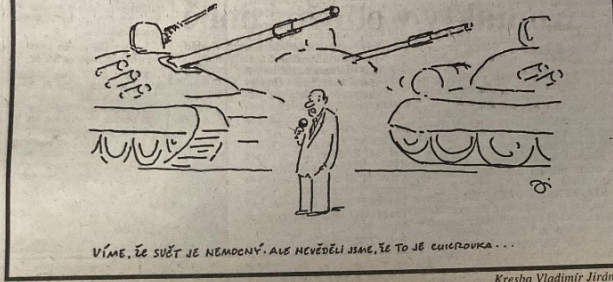
MRÁZ OBCHÁZÍ KREMLEM

MOSKVA - Konzervativní komunisté svrhli včera za svržení sovětského prezidenta M.Gorbačova. Osmičlenný státní výbor pro výjimečný stav v čele s viceprezidentem Gennadijem Janajevem vyslal do moskevských ulic tanky, zakázal veřejný shromáždění a politické strany a ve státem kontrolovaných sdělovacích prostředcích zavedl přísnou cenzuru.

Výbor ve svém šestnáctibodovém prohlášení slibuje řadu kroků k brzkému zlepšení sociální a hospodářské situace v SSSR.

Ruský prezident Boris Jelcin označil převrat za ilegální, vyzval obyvatele k odporu a ke generální stávce. Jeho stoupenci začali stavět barikády v okolí budovy sovětského parlamentu. K budově parlamentu se v noci blížily kolony tanků.

Ruský prezident prohlásil, že přeberá kontrolu nad všemi sovětskými státními institucemi na území Ruské federace, tedy i nad armádou, ministerstvem vnitra a KGB, jejichž veliteli převrat podpořil.

VÍMĚ, ŽE SUDĚT JE NEMOHNÝ. ALE NEVĚDĚLI JSME, ŽE TO JE CHUMROUKA...
Kresba Vladimír Jiránek

PŮVODNÍ REPORTÁŽ ZPRÁVODAJE LN JAROMÍRA ŠTĚTINY

Drama v sídle parlamentu

MOSKVA - První zprávy o převratu vysílalo sovětské rádio kolem 6. hodiny ranní. Ve městě byl klid, mezi 6. a 8. hodinou lidé chodili normálně do práce. Zástupce šéfredaktora týdeníku Sobesednik mi sdělil, že televize v Ostančinu je obklopena ozbrojenými muži.

V 8.30 mi sdělilo před budovou Nejvyššího sovětu RFSSR Georgij Uračov, otec poslance ruského parlamentu Vitalije Uračova, předsedy vojenské organizace Štit, že před půl hodinou byl zatčen jeho syn. „Jeli jsme sem autem, když jsme šli k budově, vrhlo se na nás asi osm mužů

„Potřebuji vedle sebe někoho, komu mohu důvěřovat.“ Michail Gorbačov při volbě Gennadije Janajeva viceprezidentem SSSR.

va a předsedy parlamentu Ruslana Chabulajeva. Jelcin na ni přešel svou výzvu k lidu Ruska, označil převrat za nelegální a vyzval ke generální stávce, který by měla začít v pondělí. Na otázku, zda je Gorbačov (Pokračování na straně 3)

JELCIN HOVORÍ S TANKU

Je 12.55 moskevského času. Před 20 minutami skončila improvizovaná tisková konference Borise Jelcina, předsedy ruské vlády I.ora Silajeva.

Vzhledem k tomu, že Michail Sergejevič Gorbačov není ze zdravotních důvodů schopen plnit povinnosti prezidenta SSSR, přebírá od 19. srpna 1991 povinnosti prezidenta na základě článku 127 (7) Ústavy SSSR.

Gennadij I. Janajev, viceprezident SSSR
18. srpna 1991
(Text dekretu, kterým je Michail Gorbačov zbaven funkce prezidenta SSSR, jak jej publikovala agentura TASS.)

PRVNÍ ČÁST ROZHOVORU VÁCLAVA HAVLA PRO LIDOVÉ NOVINY

Svornost místo šarvátek

Pane prezidente, ve svém prohlášení jste konstatoval, že naše mezinárodní postavení je pevné, naše vztahy k Evropě se upevnily, že s mezinárodními komplikacemi počítáme - němečtí počítali jsme i se „sovětskou variantou“?

Zvrat v Sovětském svazu s velkou pravděpodobností způsobí komplikace nejen nám, ale mnoha dalším zemím. Osobně se nedomnívám, že naši zemí hrozí nějaká bezprostřední nebezpečí. Zdá se mi, že výbor, který převzal v Sovětském svazu moc, bude mít doma tolik problémů, že bude snažit zachovat si mezinárodně respektované postavení a dodržovat dohody. Nové zprávy bohužel nejsou moc dobré. Šestnáctibodové memorandum, které onen výbor vydal, zni dost dšívě. Je v něm signalizováno rozpuštění všech legálně zvolených parlamentů a legálně ustavených vlád a jasné zastavení ekonomické reformy. Domnívám se však, že celkový

DNES V LN

- REAKCE ČS. POLITICKÉ SCÉNY strana 2
- ZPRÁVODAJSTVÍ ZE SSSR strana 3
- VÝDOVÉ PŘEVRATU ● CHRONOLOGIE JEDNĚ ŘEY strana 4
- PROHLÁŠENÍ NOVE MOCI ● KOMENTÁŘE strana 5
- O PŘEVRATU A ROPĚ (V. Klaus, V. Dlouhý a J. Tošovský pro LN) strana 12

Černá auta u dači

MOSKVA (jaš) - Okolí letoviska Michaila Gorbačova na jihu Krymu nedaleko Simferopolu se podařilo včera večer navštívit Sagatu Chabirovovi, členu výboru pro informace ruského parlamentu. Zpravodaj LN v Moskvě sdělil, že Gorbačovova dača byla obklopena velkým množstvím černých aut a velkým množstvím lidí v civilu.

PARÍŽ - Spiklenci, kteří svrhli Michaila Gorbačova, se jej pokusili přimět k podepsání vlastní demise. Zpráva o tom v pondělí večer vysílala francouzská televizní stanice TF 1, avšak nebyla potvrzena z jiných zdrojů. Reportéři TF 1 uvedli, že pučisté v noci ze soboty na neděli zvláštním letadlem přivezli Gorbačova z dovolené do Moskvy, kde na něj vyvíjeli tlátek. Ten však odmítl podepsat připravené prohlášení o demisi. Poté byl opět odvezen do svého letního sídla u Černého moře.

SCÉNY Z MOSKVY 19. srpna 1991 československým členům snadno připomenou výjevy z Prahy 21. srpna 1968. Tentokrát jsou na obou stranách Rusové... Foto CTK/AP

PRVNÍ ČÁST ROZHOVORU VÁCLAVA HAVLA PRO LIDOVÉ NOVINY

Svornost místo šarvátek

Pane prezidente, ve svém prohlášení jste konstatoval, že naše mezinárodní postavení je pevné, naše vztahy k Evropě se upevnily, že s mezinárodními komplikacemi počítáme - němečtí počítali jsme i se „sovětskou variantou“?

Zvrat v Sovětském svazu s velkou pravděpodobností způsobí komplikace nejen nám, ale mnoha dalším zemím. Osobně se nedomnívám, že naši zemí hrozí nějaká bezprostřední nebezpečí. Zdá se mi, že výbor, který převzal v Sovětském svazu moc, bude mít doma tolik problémů, že bude snažit zachovat si mezinárodně respektované postavení a dodržovat dohody. Nové zprávy bohužel nejsou moc dobré. Šestnáctibodové memorandum, které onen výbor vydal, zni dost dšívě. Je v něm signalizováno rozpuštění všech legálně zvolených parlamentů a legálně ustavených vlád a jasné zastavení ekonomické reformy. Domnívám se však, že celkový

po pohyb směrem k emancipaci národů, hledání demokratického politického systému a tržní ekonomiky je natrvalo nezastavitelný. Lze jej ovšem zdržet a tím zkomplikovat mezinárodně politický vývoj. Nemyslím si, že by to znamenalo návrat k studené válce, ale rozhodně to ochladí mezinárodní vztahy.

Nakolik může převrat v Sovětském svazu podle vašeho názoru povzbudit podobné síly, které latentně stále v Československu existují?

Je možné, že je povzbudí. Existují lidé a existují krutí, které čas od času vyhrážují tím, že se všechno vrátí a přijde den zúčtování. Nemyslím si, že nám takové nebezpečí hrozí nějak bezprostředně, ale samozřejmě musíme být připraveni. Podnikáme patřičné kroky.

Domníváte se, že vývoj v Sovětském svazu ovlivní i vývoj na naší vnitropolitické scéně?
(Pokračování na straně 2)